

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 393/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen kasarmien rakennusten sisäilmaongelmista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Henrik Wickström/r näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 393/2025 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy varuskuntien kasarmirakennusten sisäilmaongelmien kartoittamiseksi ja poistamiseksi, sekä

miten hallitus varmistaa, että varusmiehille ja henkilöstölle taataan terveelliset ja turvalliset olosuhteet kaikissa palveluspaikoissa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Puolustuskiinteistöjen hallinnoimat noin 70 kasarmirakennusta ovat suhteellisen vanhoja. Valtaosa niistä on rakennettu 1960–70-luvuilla. Kasarmeja on koko 2000-luvun ajan korjattu aktiivisesti siten, että jo lähes kaksi kolmasosaa kaikista kasarmeista on perusteellisesti uudistettu. Uusin kasarmi on valmistunut tänä vuonna.

Puolustushallinnon ja Puolustuskiinteistöjen yhteisenä tavoitteena on varmistaa, että kasarmit ovat turvallisia ja terveellisiä. Tavoitteeseen pyritään ennaltaehkäisevillä toimilla, kuten kiinteistönhoidolla, kunnossapidolla, varusteiden oikeaoppisella kuivaamisella ja säilytyksellä, siivouksella sekä säännöllisillä rakenteiden ja talotekniikan katsastuksilla, joiden avulla korjaukset voidaan kohdentaa valtion resurssien puitteissa oikein.

Esimerkkinä mainitussa Uudenmaan prikaatissa vuosina 1912 ja 1970 valmistuneet kasarmirakennukset on peruskorjattu vuosina 2011–2023 ja niiden kunto on rakennuskatsastusten ja tutkimusten perusteella hyvä. Lisäksi osittain majoituskäytössä on yksi rakennus, jonka tekninen kunto edellyttää tutkimusten perusteella korjaamista. Peruskorjaushanke käynnistyy kesällä 2026 ja valmistuu arviolta vuonna 2027.

Hallitus ohjaa puolustusministerin johdolla Puolustuskiinteistöjä antamalla sille vuosittaiset palvelutavoitteet. Erityiseksi toiminnan painopisteeksi vuodelle 2026 annetaan kasarmien terveysturvallisuus. Vastaava ohjaus annetaan Puolustusvoimille sen toiminnan ja talouden suunnitteluun. Tämä tarkoittaa sitä, että Puolustusvoimia ohjataan yhteistyössä Puolustuskiinteistöjen kanssa jatkamaan työtä toimitilojen sisäilmaolosuhteiden parantamiseksi altistumisten ja sisäilmaperusteisten palveluksen keskeyttämisten vähentämiseksi sekä kiinnittämään erityistä huomiota varusmiesten majoitustilojen sisäilman laatuun ja seurantaan.

Puolustuskiinteistöillä on nollatoleranssi sisäolosuhdeongelmiin, mikä tarkoittaa kokonaisvaltaista toimintakulttuuria ja asennetta, jolla ongelmiin suhtaudutaan. Prosessiin sisältyy mm. säännölliset rakennuskatsastukset, ennakoivat kuntotutkimukset, käyttäjien ilmoitusten kerääminen ja ohjeistamisen sekä sisäolosuhteiden seuranta. Sisäilmaprosessin mukaisesti kaikki ilmoitukset johtavat tarkastuksiin, joissa ongelmat ratkaistaan huollon ja siivouksen toimenpitein tai tarvittaessa selvitetään laajoilla kosteus- ja sisäilmateknisillä tutkimuksilla asiantuntijoiden toimesta.

Myös Puolustusvoimat seuraa sisäilmatilannetta, tekee yhteistyötä terveysviranomaisten kanssa ja vaikuttaa olosuhteisiin omalla toiminnallaan. Puolustusvoimat ohjaa varusmiehet hengitystieoireiluun liittyvissä asioissa terveydenhuollon ammattilaisille ja kannustaa ilmoittamaan sisäilman laatuun liittyvistä havainnoista. Sotilaslääketieteen keskuksen terveysasemat seuraavat hengitystieoireiluja vastaanotolla käyntien yhteydessä.

Vuonna 2025 kasarmeista on syyskuuhun mennessä tehty valtakunnallisesti yli 4 400 erilaista palvelupyyntöä, joista vain noin 60 koskee kasarmien sisäilmaa. Kaikki saadut tarkastuspyynnot on käsitelty. Esimerkiksi Uudenmaan prikaatin kasarmirakennuksiin tehdyissä tutkimuksissa sisäilman laatua heikentäviksi tekijöiksi on todettu ilmanvaihdon puutteet ja tilojen ajoittainen pölyisyys.

Julkisen talouden sopeuttamispaineista huolimatta hallitus panostaa merkittävästi kasarmien sisäilmaongelmien korjaamiseen. Vuonna 2024 kasarmeihin investoitiin noin 30 milj. €. Tällä hetkellä käynnissä on neljä perusparannushanketta ja kolme uudisrakennushanketta, ja investointiohjelmassa vuosille 2026–2027 on viisi uutta hanketta. Tavoitteena on, että kaikki kasarmit on uudistettu 2030-luvun puoliväliin mennessä. Mm. Uudenmaan prikaatin kasarmeihin Puolustuskiinteistöt on investoinut perustamisvuodestaan 2021 alkaen reilut 13,3 milj. euroa. Hankkeiden ajoittaminen perustuu jatkuvaan kunnon seurantaan, pitkän tähtäimen suunnitelmiin ja valtakunnalliseen peruskorjausohjelmaan, jota päivitetään alueellisten tarpeiden ja sisäilmahavaintojen perusteella. Ohjelmassa huomioidaan myös koulutusjaksojen aikataulut ja väistötijajärjestelyt.

Kasarmirakennukset ovat kovalla käytöllä, minkä takia niissä on tavallisia toimitiloja enemmän kulumia ja rikkoutumisia. Peruskorjausten lisäksi kasarmeihin tehdäänkin jatkuvaa kunnossapito- ja huoltotyötä. Sisäilmaan vaikuttavia toimenpiteitä tehostaa osaltaan se, että Puolustuskiinteistöissä kunnossapidon vuosibudjettia on kasvatettu merkittävästi aiempaan toimintamalliin verrattuna.

Myös tilojen käyttäjät vaikuttavat toiminnallaan ja siivouksella sisäilman laatuun. Hyvä sisäilma syntyy yhteisapelillä. Siksi henkilöstölle ja varusmiehille annetaan koulutusta sisäilma-asioissa. Tähän sisältyy myös varusmiehille annettava koulutus kasarmien siivouksesta.

Helsingissä 28.11.2025

Puolustusministeri Antti Häkkinen

VN/34780/2025-PLM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: